

Notat om høring over gebyrbekendtgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven

OVERBLIK

Forsyningstilsynet har haft *bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse (gebyrbekendtgørelsen efter miljøbeskyttelsesloven)* i høring fra 17. maj 2022 til 10. juni 2022.

Forsyningstilsynet har modtaget høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL), Dansk Affaldsforening (DAF), Affalds- og Ressourceindustrien/Dansk Industri (ARI/DI), Dansk Erhverv(DE), Kolding Kommune, Hedensted Kommune, Vejle Kommune, Lolland Kommune samt et fælles høringssvar fra Allerød Kommune, Fredensborg Kommune, Hørsholm Kommune og Rudersdal Kommune.

Miljøstyrelsen har afgivet et høringssvar uden bemærkninger. Genvindingsindustrien har ikke haft selvstændige bemærkninger, men har henvist til DE's høringssvar, medens Forbrugerrådet Tænk har meddelt, at de ikke har prioriteret ressourcer til at afgive et høringssvar.

Forsyningstilsynet har under og efter høringsfristens udløb været i dialog med DAF og KL. Ligeledes har et tidligere udkast til bekendtgørelsen samt beregning af gebyrsatser været i præhøring hos KL.

På baggrund af den samlede høringsproces har Forsyningstilsynet ændret på opgørelsen af affaldsmængder til brug for grundgebyrer, idet der nu er anvendt andre affaldskategorier end i det oprindelige bekendtgørelsesudkast. Den ændrede opgørelse af affaldsmængder har været i en kortere høring hos DAF og KL fra den 21. juni 2022 til 24. juni 2022.

Høringssvarerne fordeler sig over følgende emner:

1. Affaldsmængder som grundlag for gebyrer
 - 1.1. U hensigtsmæssig fordeling mellem kommunerne
 - 1.2. Problemer med Miljøstyrelsens Affaldsdatasystem samt Forsyningstilsynets valg af data
 - 1.3. Timebaserede gebyrer vs. grundgebyrer
2. Kommunernes opkrævning af betaling for omkostninger til Forsyningstilsynet
3. Perspektiver på Forsyningstilsynets opgaver
4. Klageadgang
5. Formulering "selskaber" i § 8

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via [virk.dk](#)
Send via [borger.dk](#)

6. Opkrævning af gebyrer for specifikke opgaver
 - 6.1 Tilsynet med markedspriser
 - 6.2. Analyse og monitoringsopgaver
7. Opkrævning af gebyrer fra private affaldsaktører
8. Generelle spørgsmål til Forsyningstilsynets gebyropkrævning
 - 8.1. Nye gebyrsatser
 - 8.2. Forsyningstilsynets timetakst

1. AFFALDSMÆNGDER SOM GRUNDLAG FOR GEBYRER

1.1 UHENSIGTSMÆSSIG FORDELING MELLEM KOMMUNERNE

DAF bemærker, at DAF selv har foretaget beregninger, der viser, at betalingen pr. borger kan variere fra under 1 krone og helt op til 10 kroner fra kommune til kommune. DAF finder det vanskeligt at forklare, hvad der retfærdiggør en sådan forskel.

Vejle Kommune finder, at det er en urimelig favorisering af visse kommuner og anbefaler, at der anvendes en fordelingsnøgle baseret på indbyggertal.

ARI anbefaler, at de generelle gebyrer baseres på befolkningstallet for den enkelte kommune, da data herfor er væsentligt bedre, og da befolkningstallet burde have en rimelig sammenhæng med omfanget af omfattede aktiviteter i den enkelte kommune.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet bemærker, at det følger af det nu vedtagne lovforslag *L 153 som fremsat 30. marts 2022*, at Forsyningstilsynet skal fastsætte grundgebyrerne efter *produceret affald pr. ton pr. kommune*. Forsyningstilsynet er derfor afskåret fra at udstede en bekendtgørelse, hvor gebyrerne fastsættes ud fra befolkningstal i kommunerne.

1.2 PROBLEMER MED MILJØSTYRELSENS AFFALDSDATASYSTEM SAMT FORSYNINGSTILSYNETS VALG AF DATA

KL finder, at kommunernes retstilling udfordres, når opkrævning af tilsynsgebyret skal ske på baggrund af data i Affaldsdatasystemet, hvor kommunen ikke har indflydelse på de data, som registreres for erhvervsaffald. Endvidere bør der være en længere tidsserie end et enkelt år, hvilket vil give et mere robust grundlag på trods af Affaldsdatasystemet åbenlyse problemer med valide data på kommuneniveau.

KL er uforstående overfor, at jord indgår i mængden af affald, der opkræves gebyrer på baggrund af, da jord ikke er omfattet af de forskellige opgaver, som Forsyningstilsynet bliver pålagt at løse efter lovforslaget.

KL bemærker, at data i Affaldsdatasystemet generelt er behæftet med stor usikkerhed. Affald kan f. eks. registreres flere gange, da både indsamlingsvirksomheden og behandlingsvirksomheden foretager registrering af det samme affald. Der vil derfor være en stor risiko for, at kommunerne kommer til at betale en for stor andel af tilsynet, hvis

der ikke "luses ud" i disse fejl. Der bør ikke opkræves gebyrer beregnet på baggrund af data for den totale mængde primært produceret affald registreret i ADS.

Opkrævning af gebyret til dækning af Forsyningstilsynets opgaver med de kommunale ordninger bør kun ske på baggrund af mængden af affald, som kommunalbestyrelsen har indsamlingsordninger for. Det bryder i øvrigt med princippet om, at forureneren betaler, hvis der opkræves et gebyr for kontrol af kommunernes ordninger på baggrund af affald, som håndteres i det private marked.

KL finder således, at gebyret bør opkræves på baggrund af det affald, der indsamles i de kommunale ordninger og efter kommunens anvisninger. Dvs. alt husholdningsaffald samt forbrændingsegnet og deponiegnert erhvervsaffald.

DAF bemærker, at data om affaldsmængder er usikre og typisk mindst 2 år gamle. Det gælder erhvervsaffald, hvor der særligt er udfordringer med at skelne mellem den kommune, erhvervsaffaldet kommet fra, og den kommune, hvor erhvervsaffaldet modtages. Data for jord er ligeledes usikkert og ofte meget lokalt afhængigt, da det kan handle om, hvilke fx bygge- og anlægsprojekter, man har i gang.

DAF bemærker, at der er valgt at inddrage data for jord i den opgørelse, Forsyningstilsynet har lavet. Det er DAF uforstående overfor, da Forsyningstilsynets opgaver ikke omfatter jord. Det samme gælder det genanvendelige erhvervsaffald, idet kommunerne ikke har haft noget med genanvendeligt erhvervsaffald at gøre, siden det i 2010 blev liberaliseret. Forsyningstilsynets opgaver synes heller ikke at have noget med genanvendeligt erhvervsaffald at gøre – bortset fra tilsynet med de få kommunale anlæg, der må modtage genanvendeligt erhvervsaffald

ARI bemærker, at der vil være betydelige udfordringer med at skabe et sikkert og forsvareligt datagrundlag for fordelingen af affaldsmængderne i de enkelte kommuner. Mængden af erhvervsaffald indsamlet af kommunerne opgøres og indberettes slet ikke, og kan derfor ikke trækkes ud af ADS. Der udarbejdes selvbestaltede ad hoc opgørelser af fordelingen mellem husholdningsaffald og erhvervsaffald indsamlet under de kommunale ordninger, og der er krav om opgørelse af mængden af afleveret erhvervsaffald på genbrugspladserne via en årlig brugerundersøgelse, som dog de facto alene udføres mere sporadisk, jf. evalueringen af affaldssektoren fra 2016 udgivet af Energistyrelsen.

ARI bemærker yderligere i forhold til jord, at en kortlægning af jordstrømmene i 2017 fra Miljøstyrelsen viste, at jord opgøres meget uensartet på tværs af aktører og på tværs af landet, herunder at håndteret jord ofte indberettes med udgangspunkt i aktørens hovedsæde og ikke aktivitetsstedet. Således vil det fremstå som om al opgravet jord i en given landsdel hører til på en kontoradresse i en tilfældig kommune.

ARI anbefaler (hvis det er afgørende at lægge vægt på affaldsmængder), at der alene anvendes data for totale mængder af affald på tværs af husholdninger og erhverv indsamlet under den enkelte kommunes indsamlingsordninger inklusiv genbrugspladser og eksklusiv jord i øvrigt.

Vejle Kommune finder det uhensigtsmæssigt, at der opkræves et gebyr for alt erhvervsaffald i kommunen, og ikke kun fra de virksomheder, der er en del af en ordning omfattet af markedspriser.

Vejle Kommune fremhæver, at mængden af jordaffald ofte er opgjort separat fra det øvrige primært producerede affald. Miljø og Fødevareministeriet har meddelt, at dette skyldes, at jordaffald er en stor del af bygge- og anlægsprojekter, som kan medføre enorme udslag i den totale affaldsmængde fra år til år. Sådanne udslag grundet jordmængden risikerer at overskygge udviklingen af de øvrige affaldsfraktioner, og herved gøre det vanskeligt at se såvel tendenser som udviklinger i mængden og behandlingsformer for andet end jordaffald.

Hørsholm Kommune, Rudersdal Kommune, Fredensborg Kommune og Allerød Kommune bemærker, at det er velkendt, at der er store usikkerheder og fejl i indberetningerne til Affaldsdatasystemet, og det er derfor problematisk at benytte data fra affaldsdatasystemet som grundlag for opkrævning til kommunerne.

Hørsholm Kommune, Rudersdal Kommune, Fredensborg Kommune og Allerød Kommune bemærker, at offentliggjorte opgørelser i Affaldsdatatilsynet ligger flere år tilbage. De senest offentliggjorte data er fra 2019, og det vil betyde, at betalingerne baseres på meget gamle (forældede) data. Kommunerne spørger, om det vil betyde, at opkrævningen i 2022 vil blive efterreguleret, når affaldsdata for 2022 mængderne foreligger – x antal år i fremtiden?

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

På baggrund af den samlede høringsproces, har Forsyningstilsynet besluttet at justerer opgørelsesmetoden af affaldsmængder, således at alle grundgebyrer opgøres efter data for total mængde primært produceret husholdningsaffald samt primært produceret forbrændings- og deponeringsegnet erhvervsaffald. Mængderne er eksklusiv jord.

Forsyningstilsynet vurderer, at ovenstående opgørelsesmetode er mere robust og sikrer en mindre skæv fordeling mellem kommunerne ift. udsving. Forsyningstilsynet har foretaget en mindre robusthedsanalyse ved at trække mængder for perioden 2015-2019 for henholdsvis husholdninger fra R19, og for erhverv vedrørende affaldsfaktorerne E03 Forbrændingsegnet, erhverv og E04 Deponiegnet, erhverv.

Analysen viser, at affaldsmængden er svingende over perioden for andelen af den samlede affaldsmængden i de enkelte kommuner, men dog med en tendens til bedre robusthed for 2018 og 2019. På denne baggrund finder Forsyningstilsynet, at de udvalgte fraktioner bedst kan anvendes, og Forsyningstilsynet lægger tallene for 2019 til grund.

Forsyningstilsynet har også sammenlignet de kommunale betalinger med indbyggertal for hver kommune og antal husstande for hver kommune, og den nye opgørelse giver en mindre skæv fordeling end den oprindeligt foreslåede. Forsyningstilsynet bemærker, at antal husstande korrelerer bedre med de kommunale gebyrbetalinger end befolkningstallet gør.

Samtidig noterer tilsynet sig, at f.eks. Københavns Kommune har en mindre mængde primært produceret husholdningsaffald pr. husstand end Aarhus. Men der er tale om en klar tendens, der går igen gennem flere år. Dette viser, at der ikke nødvendigvis genereres lige så meget affald fra en københavnsk husstand som fra en århusiansk husstand.

Med hensyn til efterregulering af indbetalingerne, når nyere affaldsdata er tilgængelige, påtænker Forsyningstilsynet ikke at regulere i forhold til nyere data. Der vil kontinuerligt blive valgt nyeste tilgængelige affaldsdata på tidspunktet for opkrævningen. Det er Forsyningstilsynets vurdering, at en sådan efterregulering ikke vil forrykke fordelingen mellem kommuner i en sådan grad, at en efterregulering er nødvendig.

Forsyningstilsynet vil dog nøje overvåge, hvorledes mængderne fordeler sig år for år med henblik på at vurdere, om der fremadrettet bør foretages en sådan efterregulering.

1.3. TIMEBASEREDE GEBYR VS. GRUNDGEBYRER

KL bemærker, at høringsudkastets model for dækning af Forsyningstilsynets omkostninger til affaldsområdet er forsøgt opbygget efter et solidaritetsprincip, hvor Forsyningstilsynet bliver sikret en grundindkomst betalt af alle kommuner, men hvor dele af tilsynsarbejdet kun berører relativt få kommuners aktiviteter.

Et gebyr er en betaling for en tilsvarende modydelse, men flere af de foreslåede gebyrer vil blive opkrævet hos kommuner, som ikke har de aktiviteter, der bliver ført tilsyn med.

KL gør opmærksom på, at gebyret efter bekendtgørelsens § 3 og 4 opkræves for tilsynsopgaver hos en bestemt kreds af konkrete ydelsesmodtagere, og anbefaler, at disse modtagere afregnes efter et konkret timeafregnet gebyr for tilsynsarbejdet. Bruget af generelle grundbeløb bør begrænses til mindre opgaver i form af markedsovervågning, analyser og bredere tilsyn af hele affaldssektoren og kun omfatte de opgaver, der kan relateres til kommunal opgavevaretagelse. Andre opgaver med analyser og markedsovervågning, der ikke omfatter kommunal opgavevaretagelse, må finansieres på anden vis.

KL anbefaler, at der findes en relativt robust, smidig og enkel administrativt funktionel model til dækning af udgifterne forbundet med Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse med skærpet økonomisk tilsyn med affaldssektoren både for ordninger hos kommuner og andre markedsaktører. Modellen bør efterleve princippet om, at forureneren betaler og bør ikke stille krav om bekendtgørelsesændringer en gang årligt.

DAF bemærker til § 3 og § 4, at det er frivilligt for kommunerne at deltage i ordningerne, hvorfor tilsynet bør lægges ind under § 2 og finansieres via en timetakst.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Selve tilsynet med markedspriserne får virkning fra 1. januar 2023. Til gengæld skal Forsyningstilsynet udarbejde en vejledning til fastsættelse af markedspriser, før ordnin-

gerne træder i kraft, jf. *betænkning til lovforslag L 153 afgivet af Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget den 3. juni 2022*. Forsyningstilsynet vurderer derfor, at det er rimeligt, at udgifter til disse opgaver på nuværende tidspunkt alene finansieres gennem generelle grundgebyrer fordelt på alle kommuner.

For så vidt gælder tilsynet med overholdelse af vilkår for, at kommunale anlæg kan behandle erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, jf. regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 46 b, stk. 3, så kender Forsyningstilsynet på forhånd deltagerkredsen. Forsyningstilsynet har derfor besluttet, at disse gebyrer flyttes til timebaserede gebyrer. Derudover har Forsyningstilsynet flyttet behandling af kommunernes anmeldelser jf. regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 49 g, stk. 4-5 (overgangsordningerne) til timebaserede gebyrer, da Forsyningstilsynet vil kende den nøjagtige deltagerkreds ved anmeldelsen.

Forsyningstilsynet har noteret sig, at KL og DAF på et mere generelt plan ønsker flere timebaserede gebyrer. Forsyningstilsynet gør i den sammenhæng opmærksom på, at timebaserede gebyrer rammer kommunerne meget skævt i forhold til indbyggertal, da de enkelte kommuner betaler samme udgift til Forsyningstilsynet uanset befolkningsstørrelse eller affaldsmængder.

Forsyningstilsynet gør yderligere opmærksom på, at det følger af lovbemærkningerne til det nu vedtagne lovforslag, at *"gebyrer til Forsyningstilsynet vil skulle afspejle den konkrete kreds af ydelsesmodtagere og opdeles i dels konkret timeafregnede gebyrer for behandling af tilladelser, godkendelser, ansøgninger m.v., dels gebyrer baseret på generelle grundbeløb, hvor opgaverne omfatter modydelse i bredere forstand så som tilsyn, markedsovervågning eller bredere analyser."* (lovforslag nr. L 153 som fremsat 30. marts 2022).

Forsyningstilsynet vurderer derfor, at det er i overensstemmelse med miljøbeskyttelsesloven, at tilsynsopgaver som udgangspunkt grundgebyrfinansieres.

2. KOMMUNERNES OPKRÆVNING AF BETALING FOR OMKOSTNINGER TIL FORSYNINGSTILSYNET

KL vurderer, at den foreslåede gebyrstruktur i høringsudkastet ikke opfylder forurenere-betaler-princippet – som er udgangspunktet for regulering efter miljøbeskyttelsesloven, jf. affaldsaktørbekendtgørelsen og brugerbetalingsbekendtgørelsen.

KL finder, at det er uklart, hvordan det private erhvervsliv skal medfinansiere Forsyningstilsynets opgaver, når kommunerne alene kan opkræve gebyrer hos husholdningerne og de virksomheder, der benytter kommunale ordninger (genbrugspladser og evt. fritvalgsordninger), og kommunerne ikke længere har hjemmel til at opkræve et generelt administrationsgebyr hos alle virksomheder, der kunne dække erhvervslivets andel af Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse på affaldsområdet. Fordelingsnøglen er svært gennemskuelig og ikke proportional.

KL gør opmærksom på, at budgettet for affaldsområdet i 2022 i kommunerne blev vedtaget senest 15. oktober 2021. Opkrævning efter bestemmelser i høringsudkastet vil

dermed først kunne ske fra gebyråret 2023 og under forudsætning af, at ændringerne til lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet vedtages af Folketinget, og at ændringerne i affaldsaktørbekendtgørelsen er trådt i kraft. KL bemærker, at budgetlægningen for 2023-gebyrer er i proces i kommunerne og skal vedtages senest 15. oktober 2022. KL bemærker desuden, at kontoplanen skal tilpasses den nye regulering og strømliningen af indsamlingsordninger. Dette skal ske i god tid forud for den kommunale budgetlægning, hvilket med den nuværende tidsplan vurderes vanskeligt.

DAF finder, at der i hverken lovforslaget eller i bekendtgørelsen er taget stilling til to centrale spørgsmål:

- Ikke alle kommunerne vil have aktiviteter, der er omfattet af tilsynet. Disse kommuner bør – ud fra princippet om at forureneren betaler – ikke skulle opkræves gebyr for tilsyn med aktiviteter, de ikke har.
- Kommunerne skal fordele deres omkostninger mellem husholdninger og virksomheder, men der er ikke taget stilling til hvordan. Ovenstående skal også ses i lyset af, at man vil undgå krydssubsidiering. Derfor er det afgørende, at det gøres muligt for kommunerne at opkræve gebyrer hos husholdninger og virksomheder på en måde, der sikrer, at krydssubsidiering undgås.

DAF spørger, hvordan Forsyningstilsynet forestiller sig, at kommunerne skal nå at opkræve gebyrerne til Forsyningstilsynet for 2022, og hvem skal kommunerne opkræve gebyrerne hos.

DAF finder, at det bør fremgå, hvordan man er kommet frem til de enkelte beløb, herunder en nogenlunde præcis beskrivelse af, hvilke opgaver der skal løses (inklusive timesatsen). Organisationen spørger til, hvilke opgaver, der beløber sig til 6.400.000 kroner, som Forsyningstilsynet forventer at løse i perioden 1. juli til 31. december 2022.

Hvordan skal opkrævningen af de 6.400.000 kroner fordeles mellem husholdninger og virksomheder?

Vejle Kommune bemærker, at hvis det ønskes, at udgifterne skal fordeles ud på det skattefinansierede og gebyrfinansierede område, kan hjemmel til dette i stedet indskrives i bekendtgørelsen, så det fremgår tydeligt.

Kolding Kommune bemærker, at de kommunale gebyrer baseres på et hvile-i-sig-selv-princip samt et lighedsprincip om så vidt muligt at undgå krydssubsidiering. På denne baggrund er det Kolding Kommunes formodning, at omkostninger forbundet med Forsyningstilsynets tilsyn med affaldsløsninger for erhvervsaffald også skal pålægges erhvervet, og spørger hvad Forsyningstilsynet mener herom. Ydermere finder Kolding Kommune, at de vedtagne bestemmelser i miljøbeskyttelseslovens § 48, umiddelbart ville medføre, at det kun er de affaldsproducerende virksomheder, der anvender kommunale affaldsordninger, f.eks. genbrugspladsen, som kommer til at betale omkostningen i forbindelse med Forsyningstilsynets opgaver.

Lolland Kommune bemærker, at gebyrer til Forsyningstilsynet skal opkræves via borgernes affaldsordninger, men at dette ikke fremgår i teksten i gebyrbekendtgørelsen.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet gør opmærksom på, at bestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 48 g, stk. 2, alene indeholder en hjemmel for Forsyningstilsynet til at fastsætte gebyrer, der skal opkræves hos kommunerne. Der er i bestemmelsen ikke hjemmel til at fastsætte, hvordan kommunerne indregner udgifter til Forsyningstilsynet i de kommunale affaldsgebyrer mv.

Forsyningstilsynet forstår dog det vedtagne lovforslag således, at borgere vil betale for tilsynet via det kommunale affaldsgebyr for husholdninger, mens virksomheder vil betale gennem de priser, kommunerne opkræver virksomheder for kommunal indsamling og behandling af erhvervsaffald.

Forsyningstilsynet vil understrege, at tilsynet udfører opgaver, som vedrører alle kommuner. Dette gælder eksempelvis overvågning af de kommunale affaldsgebyrer, som beskrevet i affaldsaktørsbekendtgørelsen § 55 (bekendtgørelse nr. 938 af 20. juni 2022).

KL mfl. anfører, at det er vanskeligt for kommunerne at opkræve de gebyrer, som Forsyningstilsynet opkræver i 2022, da affaldsgebyrer for 2022 allerede er fastlagt. Det bliver i øvrigt også vanskeligt for kommunerne fremadrettet at beregne affaldsgebyrets størrelse, da budgetter for sådanne gebyrer fastlægges allerede oktober måned i det foregående kalenderår. Hertil bemærker Forsyningstilsynet, at Forsyningstilsynets bekendtgørelser, der skal gælde for det kommende kalenderår, kommer i høring i løbet af oktober måned. Det bliver således muligt for kommunerne ud fra de fastsatte takster at beregne det kommende års gebyrbetaling til Forsyningstilsynet.

Med hensyn til gebyrerne for 2022 må kommunerne gå ud af 2022 med en underdækning, som så indregnes i affaldsgebyrerne for 2023.

For de opgaver, som Forsyningstilsynet skal løse fra 1. juli 2022, så er der to opgaver som udelukkende vedrører erhvervsaffald:

- Tilsynet med markedspriser, jf. miljøbeskyttelseslovens § 48 a, stk. 3. Betalingen for tilsynet med markedspriser opgøres særskilt i bekendtgørelsen.
Her kan tilsynet oplyse, at markedspristilsynet er justeret fra 1 mio. til 0,5 mio. i efteråret 2022, da selve tilsynet jf. det vedtagne lovforslag først får virkning fra 1. januar 2023. Til gengæld skal Forsyningstilsynet udarbejde en vejledning til fastsættelse af markedspriser, før ordningerne træder i kraft.
- Tilsynet med overholdelse af vilkår for at kommunale anlæg kan behandle erhvervsaffald eget til materialenyttiggørelse, jf. regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 46 b, stk. 3. Denne aktivitet opgøres særskilt via timebaserede gebyrer.

De øvrige opgaver vedrører enten udelukkende eller fortrinsvis kommunernes aktiviteter for husholdningsaffald.

Nedenfor indsættes Forsyningstilsynets foreløbige budget for arbejdet med tilsynet med de kommunale affaldsordninger m.v. for 2. halvår 2022:

TABEL 1

Forsyningstilsynets etimerede budget for opgaver i 2022

	Mio. kr.
Implementere tilsyn + monitorering nye ordninger + konkrete tilsynssager (dispensation, overgangsordninger)	2,8
Regler/vejledninger, bekendtgørelser, eventuel bistand til regeludvikling	0,8
Monitorering af affaldsgebyrer	1,5
Analyseopgaver	1,7
Regnskabstilsyn med kommunale behandlingsanlæg	0,2
Aktiviteter vedrørende markedspriser	0,5
I alt	7,5

3. PERSPEKTIVER PÅ FORSYNINGSTILSYNETS OPGAVER

DE opfordrer til, at der i forhold til fremtidige hjemler til Forsyningstilsynet inkluderes andre ansvarsområder, der skal sikre en mere effektiv affaldssektor. Ligeledes skal områderne ses som en opfordring til indsatser i forhold til analyser og overvågningsopgaver. DE fremhæver særligt følgende områder som relevante:

- Tilsyn med fastsættelse af affaldsgebyrer: Det gælder generelt tilsyn med fastsættelse, derudover særligt i forbindelse med indførelsen af udvidet producentansvar for emballage fra 2025. Her vil udgifterne af en stor del af indsamling og behandling af affald skifte fra borgerne til producenterne, hvorved affaldsgebyret skal falde.
- Tilsyn med øvrige aktiviteter der er underlagt hvile-i-sig-selv: Der er fastlagt regulering af aktiviteter, der kan inkluderes i affaldsgebyret under hvile-i-sig-selv. Det er vores vurdering, at der er behov for tilsyn med, hvad der inkluderes og hvad midlerne bliver brugt til.

Hørsholm Kommune, Rudersdal Kommune, Fredensborg Kommune og Allerød Kommune udtrykker bekymring for, om der med det generelle økonomiske tilsyn, introduceres unødigt bureaukrati, som vil lægge beslag på de ressourcer, som kommunerne i stedet burde bruge på at skubbe på den grønne omstilling og forbedre håndtering af borgernes affald. Derudover stiller kommunerne sig kritiske i forhold til forestillingen om, at der er store besparelser at hente.

Lolland Kommune udtrykker forundring over, at en statslig (myndigheds)opgave skal finansieres af kommunens borgere via affaldsgebyret, ligesom Lolland Kommune ikke ser, at der kan opnås en miljømæssig gevinst ved Forsyningstilsynets opgaver.

Hedensted Kommune bemærker, at kommunen er optaget af den merværdi, som Forsyningstilsynet forhåbentlig skal bidrage med til affaldsområdet, således at tilsynet

ikke kun bliver en meromkostning, som skal sendes videre til borgerne via affalds- og miljøgebyrerne.

Hedensted Kommune opfordrer til, at tilsynet overvejer, at formålet med tilsyn ikke kun er at kontrollere og give evt. påbud, men mere at sikre læring og løbende forbedring af den fælles indsats. Hertil spørger Hedensted Kommune til, hvordan tilsynet kan tjene til ikke kun at være en kontrollerende foranstaltning, men også en værdiskabende dialogpartner til kommunerne. Videre spørger kommunen til, hvordan tilsynets opgaver omkring markedsovervågning og bredere analyser kan komme kommunerne til gavn

Hedensted Kommune finder, at det uklart, hvad kommunerne skal stille til rådighed for tilsynets arbejde, og hvordan og i hvilket omfang det påvirker opgaverne i forvaltningen.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet skal understrege, at det er lovgiver, som beslutter, hvilke tilsynsopgaver Forsyningstilsynet forpligtes til at udføre. Nærværende bekendtgørelse regulerer udelukkende Forsyningstilsynets gebyropkrævning fra kommunerne.

Forsyningstilsynets vil dog nævne, at det følger af det nu vedtagne lovforslag *L 153 som fremsat 30. marts 2022*, at Forsyningstilsynet vil skulle forestå en bredere overvågning af markedet og markedsprocesser for at sikre velfungerende konkurrencebaserede affaldsmarkeder. Her har ministeren fastsat regler for overvågning, herunder af de kommunale affaldsgebyrer, som beskrevet i affaldsaktørsbekendtgørelsen § 55 (bekendtgørelse nr. 938 af 20. juni 2022). Forsyningstilsynet vil således i høj grad beskæftige sig med de kommunale affaldsgebyrer fra 1. juli 2022.

Forsyningstilsynet ser derudover frem til inddragende dialog med aktørerne og god vejledning om, hvordan kommunerne mest effektivt kan leve op til de nye forpligtelser.

4. KLAGEADGANG

ARI finder, at såfremt det fastholdes at basere gebyrerne på data over både husholdnings- og erhvervsaffald og jord, anbefales det at afskære klageadgang.

Hørsholm Kommune, Rudersdal Kommune, Fredensborg Kommune og Allerød Kommune bemærker, at der ikke er angivet en klagemulighed, såfremt der er uenighed mellem kommune og Forsyningstilsynet om det opkrævede beløb.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Det vedtagne lovforslag indeholder ikke bestemmelser om administrativ klageadgang, og der er således ikke hjemmel til at fastsætte bestemmelse om klageadgang. Forsyningstilsynet vejleder dog altid adressater og parter om klageadgang i de enkelte sager. Det bemærkes i denne sammenhæng, at Forsyningstilsynets afgørelser om ge-

byroprævnings ikke vil kunne påklages til anden administrativ myndighed, men afgørelserne vil kunne prøves ved domstolene ligesom alle andre myndighedsafgørelser, jf. grundlovens § 63.

5. FORMULERING "SELSKABER" I § 8

ARI antager ift. § 8, at "de omfattede selskaber" retteligt skulle være "de omfattede kommuner".

KL bemærker, at det er uklart, hvad der forstås med selskaber i § 8.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Formuleringen i § 8 (nu § 7) var en fejl, som Forsyningstilsynet har rettet i den endelige udgave af bekendtgørelsen. Forsyningstilsynet har rettet "selskaber" til "kommuner".

6. OPKRÆVNING AF GEBYRER FOR SPECIFIKKE OPGAVER

6.1 TILSYNET MED MARKEDSPRISER

DAF bemærker, at der i lovforslag (L 153), der er vedtaget, er slækket på kravene til fastsættelsen af markedsprisen for de ydelser, kommunerne må tilbyde på et "privat marked". Markedsprisen kan således fastsættes som de relevante omkostninger og et rimeligt overskud. Opgaven for såvel Forsyningstilsynet som kommunerne vil på den måde blive lettere end tilfældet var med de krav, der blev stillet ved lovforslagets fremsættelse. **DAF** spørger derfor, hvilke konsekvenser dette har for Forsyningstilsynets samlede omkostninger, herunder om ændringerne i loven giver anledning til ændringer i bekendtgørelsen.

Hørsholm Kommune, Rudersdal Kommune, Fredensborg Kommune og Allerød Kommune kritiserer, at der lægges op til, at kommunerne opkræves et gebyr for tilsyn med markedspriser, inden kommunerne har fået vejledning om, hvordan man ønsker, at de såkaldte markedspriser skal fastsættes.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet bemærker, at med den vedtagne lov er tilsynet med markedspriser udsat fra 1. juli 2022 til 1. januar 2023, men tilsynet pålægges i stedet en vejledningsrolle i 2022.

Derfor er omkostninger forbundet med tilsynet med markedspriser justeret fra samlet 1 mio. kr. til 0,5 mio. kr.

Forsyningstilsynet vurderer dog, at ændringen, så markedsprisen i højere grad er omkostningsbestemt, ikke fører til lavere udgifter til det fremadrettede tilsyn.

6.2 ANALYSE OG MONITERINGSOPGAVER

KL vurderer, at det ikke er proportionalt, at Forsyningstilsynet får fastlagt et budget på 6.4 mio. kr. til tilsynsopgaver efter § 48 d, når ministeren endnu ikke har fastsat nærmere regler om, hvilke opgaver Forsyningstilsynet skal varetage i henhold § 48 d.

DAF finder, at det er særligt bekymrende, at den største post på 6.4 mio. kr. er afsat til de opgaver, der er mest diffust beskrevet. **DAF** spørger, hvilke opgaver, der beløber sig til 6,4 mio. kr., Forsyningstilsynet forventer at løse i perioden 1. juli til 31. december 2022.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet bemærker, at klima- energi- og forsyningsministeren (Energistyrelsen) udmøntede regler om Forsyningstilsynets overvågnings- og analyseopgaver i den seneste udgave af affaldsaktørbekendtgørelse § 55 (bekendtgørelse nr. 938 af 20. juni 2022).

Forsyningstilsynet bemærker derudover, at de 6.4 mio. kr. i den opgørelse, som blev sendt ud ved høringsbrev, dækkede overvågnings- og analyseopgaver samt opgaver, som ikke kan henføres til specifikke tilsynsopgaver. Forsyningstilsynet anerkender dog, at opgørelsens manglende detaljeringsgrad gav anledning til misforståelser. Forsyningstilsynet henviser til budget i afsnit 2 i nærværende høringsnotat for seneste estimat.

7. OPKRÆVNING AF GEBYRER FRA PRIVATE AFFALDS-AKTØRER

DAF spørger, om der er planer om, at der også skal opkræves gebyrer til Forsyningstilsynets opgaveløsning direkte hos f.eks. private (affalds)virksomheder. Hvis dette ikke er tilfældet, vil **DAF** gerne have en begrundelse for dette. **DAF** er bekymret for, at det kan være konkurrenceforvridende, hvis det kun er kommunerne, der skal dække alle Forsyningstilsynets omkostninger.

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet bemærker, at kommunerne er de regulerede enheder for de tilsynsopgaver, som træder i kraft 1. juli 2022. Forsyningstilsynet har ikke hjemmel til at opkræve gebyrer direkte fra private virksomheder efter miljøbeskyttelsesloven, ligesom tilsynet ikke har hjemmel til at føre tilsyn med sådanne selskaber.

8. GENERELLE SPØRGSMÅL TIL FORSYNINGSTILSYNETS GEBYROPKRÆVNING

8.1 NYE GEBYRSATSER

KL spørger, om det er tanken, at Folketinget skal fastsætte en ny ramme for en given periode efter 2023, eller om det er Forsyningstilsynet, der selv kan fastsætte opgavens omfang og dermed gebyrernes størrelse?

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Det samlede beløb for Forsyningstilsynets omkostninger fastsættes på finansloven hvert år. Forsyningstilsynet kan inden for den samlede ramme på finansloven foretage gebyropkrævninger og fordele opkrævningerne mellem affald, el, gas og varme, mellem den konkrete kreds af ydelsesmodtagere og mellem gebyrer baseret på timeafregning og gebyrer baseret på grundbeløb. Forsyningstilsynets drift og opgavevaretagelse er fuldt ud gebyrfinansieret.

Forsyningstilsynet foretager årligt en genberegning af gebyrsatserne med henblik på at vurdere, om der opbygges over- eller underdækning og for at vurdere, om de gældende gebyrsatser skal justeres med henblik på at skabe balance mellem indtægter og omkostninger. Ved justering af gebyrsatser sender Forsyningstilsynet udkast til ændrede bekendtgørelser i høring på høringsportalen.

Forsyningstilsynet offentliggør hvert år en årsberetning, hvor gebyrregnskabet indgår. Her giver Forsyningstilsynet indsigt i beholdning, gebyrindtægter, omkostninger og regnskabsresultat for gebyropkrævninger efter de enkelte forsyningslove (lov om Forsyningstilsynet, elforsyningsloven, gasforsyningsloven, varmforsyningsloven og miljøbeskyttelsesloven).

Forsyningstilsynet offentliggør ligeledes hvert år en arbejdsplan, hvor tilsynets planlagte aktiviteter for det kommende år beskrives detaljeret, medens de forventede opgaver for de efterfølgende 2 år beskrives mere overordnet. Formålet med udarbejdelsen af arbejdsplanen er at skabe øget gennemsigtighed og åbenhed om Forsyningstilsynets opgavevaretagelse. Arbejdsplanen beskriver både Forsyningstilsynets reguleringsmæssige opgaver, herunder tilsynsindsatsen, og opgaver, som ligger ud over de årligt gentagne opgaver, som Forsyningstilsynet varetager.

Forsyningstilsynets kontaktudvalg høres inden færdiggørelse af ovenfor nævnte arbejdsplan. Kontaktudvalget er etableret ved bekendtgørelse nr. 192 af 28. februar 2019, og har til formål, at rådgive Forsyningstilsynet om forhold i forsyningssektorerne relateret til Forsyningstilsynets opgaver og beføjelser. Kontaktudvalget består af repræsentanter fra branche- og forbrugerorganisationer samt myndigheder.

Forsyningstilsynet er som offentlig myndighed underlagt tilsyn fra Rigsrevisionen, herunder i relation til Forsyningstilsynets gebyropkrævning. Rigsrevisionen undersøger, om Forsyningstilsynet overholder gældende love og regler (juridisk-kritisk revision), og om midler forvaltes sparsommeligt, produktivt og effektivt (forvaltningsrevision).

Forsyningstilsynet udarbejder, i overensstemmelse med de statslige regnskabsregler, akkumuleret udgiftsopfølgning efter udløbet af hvert kvartal. Disse regnskabstal indrapporteres til Statens Budgetsystem (SBS), ligesom Forsyningstilsynet er underlagt økonomisk tilsyn fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets departement.

8.2 FORSYNINGSTILSYNETS TIMETAKST

DAF spørger, om den timetakst, der er fastsat, er i overensstemmelse med den takst kommunerne opkræver, når de udfører virksomhedstilsyn. Hvis ikke, hvordan forklarer Forsyningstilsynet så forskellen?

KL finder, at timesatsen bør være fastsat på bekendtgørelsesniveau, som det ses på miljøtilsynsområdet, hvor der allerede er fastsat takst. jf. brugerbetalingsbekendtgørelsen (BEK nr. 1519 af 29/06/2021).

Bemærkninger fra Forsyningstilsynet:

Forsyningstilsynet fastsætter timeprisen år for år. Da Forsyningstilsynet er 100 % gebyrfinansieret, skal samtlige de omkostninger, som Forsyningstilsynet har, opkræves som gebyrer. Forsyningstilsynet tager udgangspunkt i antallet af fakturerbare faglige timer (medarbejdernes tidsregistrering fratrukket ferie/sygdom/barsel/efteruddannelse mv). Antallet af timer divideres med Forsyningstilsynets samlede omkostninger.

Timeprisen kan nemt forskyde sig fra år til år. F.eks. vil et større antal medarbejdere som udgangspunkt føre til lavere timesatser, fordi en del af de faste omkostninger ikke er afhængig af antallet af medarbejdere (husleje, rengøring, vedligeholdelse etc.).

KONTAKT

Eventuelle spørgsmål eller bemærkninger kan rettes til specialkonsulent Søren Asbjørn Christensen Stenbøg på telefon 29488110 eller på e-mail sste@Forsyningstilsynet.dk, samt til kontorchef Pia Holmelund Rønager på telefon 41715371 eller på e-mail pr@forsyningstilsynet.dk.